

SEMESTERBESKRIVELSE

SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN

AABENRAA

1. semester
Februar-hold 2024

Revideret 240124

(ændringer kan forekomme)

Gældende fra forår 2024

Indholdsfortegnelse

Semestrets indhold og tilrettelæggelse.....	1
Studieaktivitetsmodel: Ordinær uddannelse	3
Studieaktivitetsmodel: Nethold	4
Tema for 1. semester - Observation og vurdering af patient og borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge.....	5
Fokusområde for sygeplejerskeuddannelsens fællesdel i 1. semester.....	7
Tidsplan for 1. semester gældende for februar-hold 2024	8
Oversigt over obligatoriske forhold på 1. semester	10
Aktiviteter, der udgør forudsætningskrav	10
Obligatoriske studieaktiviteter	11
Bogliste for 1. semester forår 2024	12
Den teoretiske del.....	14
Sygeplejefaget 10 ECTS	14
Filosofi/religion og etik (Kommunikation og sygeplejeetik) 1 ECTS	20
Ergonomi 1 ECTS	22
Farmakologi 1 ECTS	23
Videnskabsteori og forskningsmetodologi 3 ECTS	24
Folkesundhed epidemiologi og miljø 1 ECTS	26
Anatomi – Fysiologi – Genetik 6 ECTS	27
Biokemi og biofysik 2 ECTS	28
Mikrobiologi herunder bakteriologi, virologi og parasitologi samt infektionshygiejne 4 ECTS	29
Aktiviteter, der udgør forudsætningskrav på 1. semester	31
Patientfortælling	31
Praktiske og teoretiske fremlæggelser af grundlæggende sygepleje	33
Den kliniske del	35
Individuel skriftlig teoretisk eksamen på 1. semester	36

Semestrets indhold og tilrettelæggelse

Semesterbeskrivelsen er en oversigt over perioden og skal ses som en udbygning af de bestemmelser, som er beskrevet i studieordningen. Semesterbeskrivelsen er udarbejdet på baggrund af relevante bekendtgørelser, studieordningen og evalueringer.

Semesterbeskrivelsen er gældende for et bestemt hold studerende og udkommer i elektronisk form og skal anvendes sammen med studiehåndbogen. Studiehåndbogen findes på itslearning, **som er UC Syd's læringsportal**.

Uddannelsens kerneopgave er at:

- Vi vil matche velfærdssamfundets behov for uddannelse og forskning med henblik at udvikle og styrke professionsidentitet, herunder udvikle og styrke professionel dømmekraft.
- Vi vil bidrage til at udbyde bæredygtige uddannelsesforløb indenfor grund – og efter -, videreuddannelse.
- Vi vil bidrage til Regionens og professionernes udvikling med værdibaseret undervisning på højt niveau, med grund -, efter – og videreuddannelse, anvendt forskning og internationalt udsyn.
- Vi vil skabe en stærk relation mellem teori, empiri og praksis, så studerende udvikler kompetencer med hoved, hånd og hjerte for at kunne vurdere borgerens og samfundets behov for sundhed og handle på baggrund af dette, og forholder sig kritisk, etisk og empatisk.

På uddannelsen er der særligt fokus på:

- Refleksiv praksislæring (RPL)
- Fundamentals of Care (FoC)
- Trivsel i fællesskaber
- Bæredygtighed

Semesterets opmærksomhedspunkter er:

At være studerende, herunder at være studieaktiv og indgå i samarbejdsrelationer med undervisere og medstuderende.

Semesterbeskrivelsen beskriver læringsudbyttet, fagenes indhold og temaer, samt de studieaktiviteter og bedømmelser semestret indeholder.

Under hvert fagområde listes indhold og den tilhørende basislitteratur således, at semesterbeskrivelsen danner grundlag for anskaffelse af lærebøger. Basislitteratur består af lærebøger, forskningsbaseret litteratur og forskningslitteratur.

Der kan i løbet af semesteret komme yderligere litteratur af aktuel karakter.

Under hvert fagområde, listes indhold og den tilhørende basislitteratur, således at semesterbeskrivelsen danner grundlag for anskaffelse af lærebøger. Der kan i løbet af perioden komme yderligere litteratur af aktuel karakter.

Forklaring til litteraturlisten:

* Stjerne angiver tekster fra basislitteraturen, der anvendes på flere semestre. Disse er samlet i en særskilt oversigt.

Findes på internettet: Litteratur, der findes elektronisk - efterfulgt af link til Internet-adressen.

Nyere videnskabelig forskning og forskningsbaseret litteratur er fremhævet med fed.

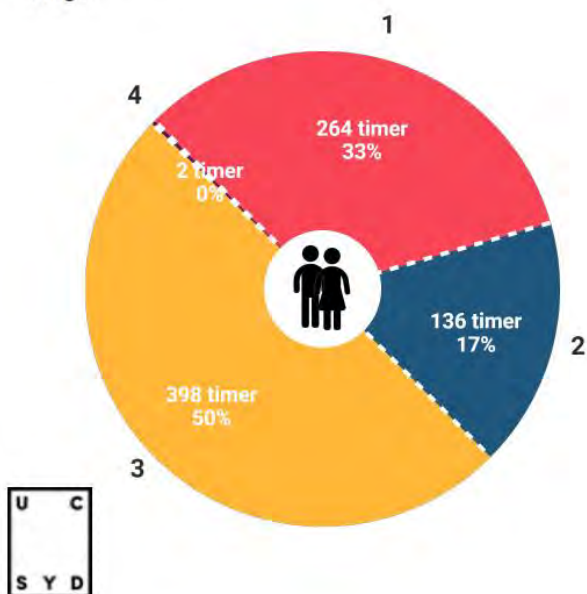
Studieaktivitetsmodel: Ordinær uddannelse

Studieaktivitetsmodellen er en samlet visuel oversigt over fordelingen 1. semesters studieaktiviteter og den studerendes forventede arbejdsindsats.

Studieaktivitetsmodellen

Studieaktivitetsmodel 1. semester ordinær

800 timer i alt
30 ECTS points
20 uger

Kategori 1

Undervisere har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og studerende har et medansvar gennem forberedelse og deltagelse. Både studerende og underviser deltager.

Introduktion. Forelæsning, klasse- undervisning og fælles undervisning. Kollektiv vejledning, studenter fremlæggelser med feedback, simuleret klinisk undervisning i færdighedslab. Debriefing af klinisk undervisning. Semesterprøve. Evaluering.

Kategori 2

Undervisere har hovedansvaret for rammesætning af læringsaktiviteterne, og studerende har hovedansvar for aktiv deltagelse i de tilrettelagte studieaktiviteter. Kun studerende deltager.

Læringsgrupperarbejde fx i fordybelsesuger
Autentisk klinisk undervisning.

Kategori 3

Studerende har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til steds. Kun studerende deltager.

Forberedelse. Udarbejde forudsætningskrav. Læse og dokumentere supplerende litteratur. Studiergrupperarbejde.

Kategori 4

Studerende har hovedansvaret for læringsaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Både studerende og underviser deltager.

Samtale om og feedback på opgaver.
Studievejledning
Individuel vejledning.

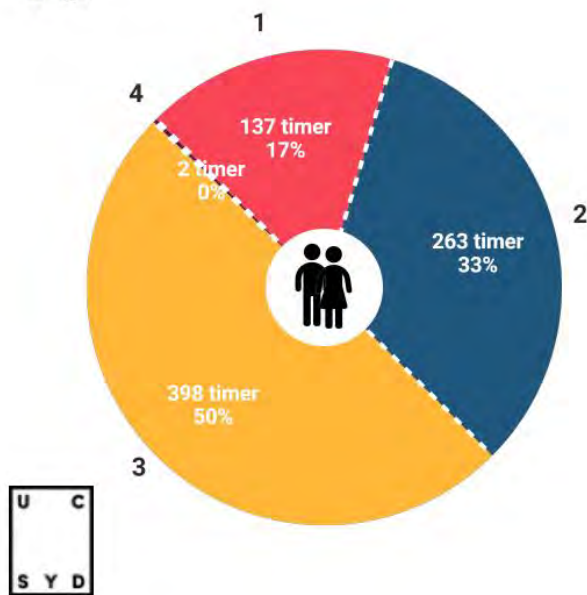
Studieaktivitetsmodel: Nethold

Studieaktivitetsmodellen er en samlet visuel oversigt over fordelingen 1. semesters studieaktiviteter og den studerendes forventede arbejdsindsats.

Studieaktivitetsmodellen

Studieaktivitetsmodel 1. semester nethold

800 timer i alt
30 ECTS points
20 uger

Kategori 1

Undervisere har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og studerende har et medansvar gennem forberedelse og deltagelse. Både studerende og underviser deltager.

Introduktion. Forelæsning, klasse- undervisning og fælles undervisning. Kollektiv vejledning, studenter fremlæggelser med feedback, simuleret klinisk undervisning i færdighedslab. Debriefing af klinisk undervisning. Semesterprøve. Evaluering.

Kategori 2

Undervisere har hovedansvaret for rammesætning af læringsaktiviteterne, og studerende har hovedansvar for aktiv deltagelse i de tilrettelagte studieaktiviteter. Kun studerende deltager.

Studiegrupperarbejde
Autentisk klinisk undervisning.

Kategori 3

Studerende har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Kun studerende deltager.

Forberedelse. Udarbejde forudsætningskrav. Læse og dokumentere supplerende litteratur. Studiegrupperarbejde.

Kategori 4

Studerende har hovedansvaret for læringsaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Både studerende og underviser deltager.

Samtale om og feedback på opgaver.
Studievejledning
Individuel vejledning.

Tema for 1. semester - Observation og vurdering af patient og borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge

Temaet retter sig mod at observere, identificere, analysere og vurdere patienter/borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge inden for sygeplejerskens virksomhedsområde.

Fokus er *at opnå viden om og færdigheder* i at systematisere viden, planlægge, udføre og vurdere, sygeplejeinterventioner i samspil med patienter/borgere.

Efter 1. semester har den studerende opnået følgende mål for læringsudbytte:

Læringsudbytter for viden:

- 1) har viden om menneskets anatomi, fysiologi og patofysiologi, herunder mikrobiologi
- 2) har viden om og kan reflektere over vidensformer til systematisk at observere, planlægge, udføre og vurdere sygeplejeinterventioner i samspil med patient og borger
- 3) har viden om og kan reflektere over viden om individuelle forholds indflydelse på menneskers oplevelser og reaktioner ved sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge.
- 6) har viden om sygeplejerskens virksomhedsområde
- 7) har viden om sygeplejefagets værdier, teorier, begreber og metoder
- 9) har viden om professionens anvendelse af teknologi i pleje
- 10) har viden om hvad det vil sige at være patient
- 12) har kendskab til innovation som metode til forandring af praksis
- 13) har viden om og kan forklare den kommunikative betydning i forhold til dialog og relationskabelse
- 17) har viden om videnskabsteori, forskningsmetode og modeller for evaluering, kvalitetssikring og – udvikling samt relatere denne viden til forsknings- og udviklingsarbejde i professionspraksis

Læringsudbytter for færdigheder:

- 1) anvende klinisk beslutningstagen ud fra forskellige former for viden på udvalgte patientsituationer til systematisk at observere, vurdere, evaluere og justere sygepleje på individniveau
- 2) anvende udvalgte sygeplejefaglige interventioner i stabile pleje- og behandlingsforløb
- 3) kan beskrive medicin håndtering
- 5) beskrive elementer i vejledning af patient og borger
- 7) beskrive situationsbestemt kommunikation, vejledning og rådgivning i samspil med patient og borger i professionsfaglig og tværprofessionel praksis
- 11) kan søge og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsviden relateret til at vurdere patienter/borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge og kan anvende forskellige studiemetoder i tilrettelæggelse af egen læring samt herunder indgå i forpligtende samarbejde med andre

Læringsudbytter for kompetencer:

- 11) beskrive professionsrelevant teknologi, herunder informations- og kommunikationsteknologi i den relevante kontekst
- 12) beskrive kvalitetssikring og kvalitetsudvikling i relation til observation og vurdering af patient og borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge
- 14) forstå og identificere egne læreprocesser og udviklingsbehov

Kilde: Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje, BEK, nr. 978 af 23/06/2022 (herefter uddannelsesbekendtgørelsen). Tallene refererer til bekendtgørelsens bilag 1 og semesterets progression, jf. studieordning.

Fordeling af fagområder

ECTS-point	Teoretisk	Klinisk
Sundhedsvidenskabelige fagområde		
Sygepleje	10	1
Ergonomi	1	
Farmakologi	1	
Forskningsmetodologi/videnskabsteori	3	
Folkesundhed – epidemiologi og miljø	1	
Naturvidenskabelige fagområde		
Anatomi/fysiologi/genetik	6	
Biokemi og biofysik	2	
Mikrobiologi	4	
Humanvidenskabelige fagområde		
Filosofi/religion og etik	1	

Fokusområde for sygeplejerskeuddannelsens fællesdel i 1. semester

Hvert semester har et overordnet tema, der uddybes i teoretiske (T) og kliniske (K) elementer

	Tema 1 Observation og vurdering af patient og borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge	30 ECTS
	Temaet retter sig mod at observere, identificere, analysere og vurdere patienter/borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge inden for sygeplejerskens virksomhedsområde. Fokus er at opnå viden om og færdigheder i at systematisere viden, planlægge, udføre og vurdere, sygeplejeinterventioner i samspil med patienter/borgere.	
T1	Introduktion	1
T2	Patientologi, omsorg, sundhed og sygdom	3
T3	Menneskets grundlæggende behov, opbygning og funktion, herunder anatomi, fysiologi, biokemi og biofysik	9
T4	Filosofi/religion og etik (Kommunikation og sygeplejeetik)	1
T5	Immobilisation	1
T6	Sygeplejerskens virksomhedsområde, herunder sygepleje som fag og profession	2
T7	Mikrobiologi, hygiejne og afbrydelse af smitteveje samt forebyggelse af infektioner	4
T8	Sygepleje med fokus på grundlæggende kliniske færdigheder, velfærdsteknologiske aspekter og ergonomi	3
T9	Grundlæggende farmakologi, ansvar og kompetence	1
T10	Anvendelse af empirisk – og forsknings viden om fænomener i sygeplejen	3
T11	Hjerte – lungeredning	1
K12	Klinisk uddannelse: Mødet med patient/borger	1

Tidsplan for 1. semester gældende for februar-hold 2024

01.02.2024 – 30.06.2024

Der er klinisk undervisning i uge 11 for begge klasser (24 timer som fordeles over flere dage)

Seminardage for netholdet med fremmøde på campus ligger i ugerne 5/6 (intro), 9, 15, 18 og 23

Bedømmelser 1. semester

Intern individuel teoretisk skriftlig eksamen d. 24.06.2024

Forudsætning for at gå til eksamen og evt. omprøve:

Deltagelsespligt i teoretisk undervisning jf. studieordningen.

Aktiviteter, der udgør forudsætningskrav skal være gennemført og dokumenteret i itslearning jf.

“Oversigt over obligatoriske forhold på 1. semester” s. 10-11.

Mødepligten skal være opfyldt jf. Uddannelsesbekendtgørelsen, kap.3 § 8 stk. 4. Ved ikke opfyldt mødepligt gives ét afhjælpningsforsøg, som skal være opfyldt, før den studerende kan indstille sig til eksamen.

Forudsætning for og bedømmelse af skriftlige opgaver

En studerende, der under en eksamen skaffer sig eller giver en anden studerende uretmæssig hjælp til besvarelse af en opgave eller benytter ikke tilladte hjælpemidler får ikke bedømt sin besvarelse og bliver noteret som et prøveforsøg (Bekendtgørelse om eksamener og prøver i professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser, BEK, nr. 863 af 14/06/2022, herefter kaldet Eksamensbekendtgørelsen).

Ved aflevering af besvarelsen foretages en plagieringskontrol. Hvis denne viser et resultat på 20% plagiat eller derover, vil sagen blive undersøgt nærmere. Plagiat indebærer, at den studerende uretmæssigt udgiver andres arbejde for sit eget eller at den studerende anvender eget tidligere bedømte materiale uden henvisning. Uddannelsesinstitutionen kan i tilfælde af plagiat, undlade at bedømme en opgave, hvorved den studerende mister et prøveforsøg. Ved gentagne tilfælde kan den studerende bortvises (Eksamensbekendtgørelsen).

Det er ikke tilladt at bruge AI chatbotter som ChatGPT og lignende til eksamen eller eksamensopgaver på UC SYD.

Besvarelsen bedømmes efter 7-trins-skalaen og bedømmelsen fremgår af WiseFlow senest den 03.07.24

Studerende kan aftale individuel feedback med bedømmer efter offentliggørelse af karakteren.

Omprøve

Ved ikke bestået eksamen eller ved mistet prøvoforsøg tilrettelægger uddannelsesinstitutionen tidspunkt for omprøve (Eksamensbekendtgørelsen).

Dato for omprøve 12.08.2024

Ved mistet prøvoforsøg er der brugt et prøvoforsøg
Evt. 3. prøvoforsøg afvikles ved næste ordinære eksamenstermin

Oversigt over obligatoriske forhold på 1. semester

I semestret er der både aktiviteter, som udgør forudsætningskrav og obligatoriske studieaktiviteter, der skal være gennemført, før den studerende kan gå til eksamen.

Forudsætningskrav kan både være deltagelsespligt og mødepligt i udvalgte studieaktiviteter/læringsforløb jf. studieordningen.

Deltagelsespligten kan fx omfatte samarbejde med medstuderende og undervisere, deltagelse i gruppearbejde og udarbejdelse af forudsætningskrav.

Fremmøde i undervisningen vil blive registreret. Hvis der er mere end 20% fravær, vil den studerende blive indkaldt til samtale med henblik på en afklaring af det videre uddannelsesforløb.

Mødepligt omfatter fysisk tilstedeværelse i undervisningen.

Mål, krav til indhold, rammer samt feedback og bedømmelse i forhold til aktiviteter, der udgør forudsætningskrav er præciseret under beskrivelsen af den enkelte aktivitet senere i semesterbeskrivelsen.

Aktiviteter, der udgør forudsætningskrav

Forudsætningen for deltagelse i eksamen er, at alle forudsætningskrav skal være opfyldt den angivne dato eller senest 1 uge før eksamen.

Hvis ikke forudsætningskravene er opfyldt senest 1 uge før eksamen, har den studerende mulighed for at lave ét afhjælpningsforsøg for at opfylde forudsætningskravene.

Såfremt alle forudsætningskrav ikke er opfyldt på eksamensdagen, bruges der et prøvoforsøg.

Opfyldelsen af forudsætningskrav skal ske ved afhjælpning før man kan gå til næste prøvoforsøg.

Form og indhold af afhjælpningsforsøg gives af den ansvarlige underviser eller den semesteransvarlige senest 1 uge før eksamensdatoen.

Ikke opfyldt forudsætningskrav registreres som anvendt prøvoforsøg. Undtaget er dokumenteret sygdom eller bevilliget dispensation ved særlige omstændigheder (Eksamensbekendtgørelsen).

Uge/dato	Aktivitet
Uge 11	Klinisk undervisning – mødepligt i min. 24 timer
18. marts. '24	Patientfortælling – se beskrivelse senere i semesterbeskrivelsen
Se skema i TimeEdit	Praktiske og teoretiske fremlæggelser af grundlæggende sygepleje i simulationslokalerne – se beskrivelse senere i semesterbeskrivelsen

Obligatoriske studieaktiviteter

Obligatoriske studieaktiviteter, der ikke er forudsætningskrav for at kunne gå til eksamen, skal gennemføres jf. studieordningen som en del af mødepligten.

Ved manglende fremmøde kontaktes den studerende med henblik på den videre plan for den obligatoriske studieaktivitet.

Dato/uge	Aktivitet
Se skema i TimeEdit	Undervisning i hjerte-lunge-redning
Se skema i TimeEdit	Introduktion til klinisk undervisning og klinisk uddannelsesplan

Bogliste for 1. semester forår 2024

Lærebøger, som vi anbefaler at købe, da de anvendes på mere end ét semester og/eller hvor stort set hele bogen anvendes.

- * Fredskild, T.U. og Dalkjær, D. (red.) (2017). *Velfærdsteknologi i sundhedsvæsenet*, 2. udg., København: Gads forlag. ISBN: 978-87-12-05321-7
- * Hansen, LB & Østergaard, C (2019). *Mikrobiologi – Hånden på hjertet*, 3. udg., København: Munksgaard. ISBN: 978-87-628-1844-6
- * Hegelund, S (2009). *Akademisk argumentation: skriv overbevisende opgaver på de videregående uddannelser*, Frederiksberg: Samfundslitteratur. ISBN: 9788759306833. Side 5-48 = 43 sider
- * Henderson, V (2012). *ICN: Sygeplejens grundlæggende principper*, 7. udg., København: Dansk Sygeplejeråd. ISBN: 978-87-17-04240-7
- * Hjortsø, M & Malling, C (red.) (2017). *Sygeplejebogen 1 – profession og patient*, 5. udg., København: Gad. ISBN: 978-87-12-05402-3
- * Hjortsø, M & Malling, C (red.), (2017). *Sygeplejebogen 2 - grundlæggende behov*, 5. udg., København: Gad. ISBN 978-87-12-05404-7
- * Juel Bojsen-Møller, M & Nielsen, O (2016). *Biokemi og genetik*, 6. udg., København: Nyt Nordisk Forlag. ISBN: 978-87-17-04441-8
- * Maglekær, KM og Veje, PL (red.) (2019). *Sygeplejeprocedurer og –teknikker*, 3. udg., København: Gad. ISBN: 9788712058274.
- * Mogensen, M & Böcher, M. (2021). *Ergonomi, forflytning og arbejdsteknik*, Munksgaard, København, 3. udgave
- * Nielsen, DA; Hjørnholm, TO & Jørgensen, PS. (2019). *Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- * Nielsen, OF & Juel Bojsen-Møller, M (2019). *Anatomi og fysiologi - Hånden på hjertet*, 2. udg., København: Munksgaard. ISBN: 9788762818439.
- * Olsen, I & Hallin, SP (2019). *Farmakologi - Hånden på hjertet*, 3. udg., København: Munksgaard. ISBN: 978-87-628-1845-3.
- * Thisted, J. (2018). *Forskningsmetode i praksis: projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetodik*, 2. udgave, Kbh.: Munksgaard. Side 13-38 = 25 sider.
- * Vilstrup, DL og Bennich, BB. (2014). *Basal epidemiologi og statistik*, København: Munksgaard. ISBN: 978-87-628-1244-4

Herudover anbefales følgende bøger som gode opslagsbøger gennem studiet:

Hoffmann, E & Vestergaard, K (red.) (2022). *At studere sygepleje – Find din vej igennem sygeplejerskeuddannelsen*, 3. udg., København: Gad. ISBN: 9788712066026

Nyland, AH (2020). *Genvej til opgaveskrivning*, 3. udg., Svendborg: KommuniCares Forlag. ISBN: 987-87-996714-2-7. Kan købes her: <https://kommunicare-consult.dk/udgivelser/genvej-til-opgaveskrivning/>

Nørgaard, JR. (2015). *Medicinske fagudtryk: en klinisk ordbog med kommentarer*, 4. udg., København: Dansk Sygeplejeråd: Nyt Nordisk Forlag. ISBN 978-87-17-04205-6. (Bogen er ikke pensum, men en nyttig håndbog som kan bruges i mange fag, også efter endt uddannelse)

Den teoretiske del

Sygeplejefaget 10 ECTS

Mål

Faget sigter mod, at den studerende:

- kan beskrive sygeplejerskens kernekompetencer, hvad der kendetegner sygeplejen som profession, hvad det vil sige at være professionel og kan beskrive elementer af sundhedsvæsenets opbygning (V6, V7)
- kan beskrive hvad det vil sige at være patient med særlig fokus på oplevelsen af afhængighed i forbindelse med kropspleje, og kan reflektere over hvilken betydning, dette har for sygeplejerskens rolle (V10)
- kan beskrive og reflektere over menneskers oplevelser og reaktioner ved sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge (V3)
- Kan beskrive elementer af udvalgte omsorgsteorier
- kan beskrive professionens anvendelse af teknologi i plejen, herunder informations-kommunikationsteknologi (V9, K11)
- kan beskrive elementer af innovation til forandring af praksis (V12)
- kan beskrive og forklare behovsteorier og reflektere over, hvordan denne viden kan anvendes i forhold til en konkret patientsituation (V2, V3, V7)
- kan beskrive og forklare den grundlæggende sygepleje i forhold til immobilisering - herunder principper ved forflytninger og egne arbejdsstillinger (V1, V2, V3, V6, V7, V9, F1)
- kan anvende klinisk beslutningstagning ud fra inddragelse af forskellige former for viden i forhold til grundlæggende sygepleje til udvalgte patientsituationer, herunder anvendelse af model for praktisk færdigudøvelsen, til systematisk at observere, udføre, vurdere, evaluere og justere sygepleje på individniveau (F1, F2, V2, K12)
- opnår grundlag for at tilrette egen læring og indgå i forpligtigende samarbejde med andre (K14)
- kan yde sygepleje til personer med og uden vejrtrækning ved at reagere og handle hensigtsmæssigt i forbindelse med almindeligt forekommende ulykker (F2)
- kan søge og anvende praksis-, udviklings- og forskningsviden i relation til en konkret patientsituation (V17)
- kan beskrive kvalitetssikring og kvalitetsudvikling i relation til observation og vurdering af patient og borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge (K12)

Undervisningen har fokus på følgende emner:

Introduktion til studiet generelt

- Undervisnings-og studiemetoder
- Hvad vil det sige at være studerende
- Lær hinanden at kende aktiviteter
- Studietur (1-dags)

- Innovationsdag med processer til udvikling af sygeplejen

Sygeplejens virksomhedsområde med fokus på følgende aspekter:

- Sygepleje som fag og profession - herunder lovgivninger og Sundhedsstyrelsens 12 problemområder.
- Klinisk beslutningstagen
- Sundhedsvæsnets opbygning og opgaver
- Velfærdsteknologi i sygeplejen

Patientologi med fokus på:

- Hvad vil det sige at være patient
- Kroppens betydning
- Den moderne patient

Omsorg med fokus på:

- Omsorg som fænomen - herunder udfordringer og vilkår i et samfundsperspektiv
- Omsorgsteorier - Kari Martinsen og Katie Eriksson

Sundhed og sygdom med fokus på:

- Sundheds- og sygdomsopfattelse
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Mestring - teoretikere –Richard S. Lazarus og Aron Antonovsky

Sygepleje relateret til menneskets grundlæggende behov med fokus på:

- Grundlæggende behov
- Udvalgte teoretikers perspektiv på grundlæggende behov og sygepleje herunder D. Orem og V. Hendersons behovsteorier

Sygepleje relateret til den immobile patient med fokus på:

- Aktivitet og immobilitet
- Innovation i relation til den immobile patient

Sygepleje med fokus på grundlæggende kliniske færdigheder

- Hygiejniske principper – håndhygiejne, sengeredning
- Personlig pleje – krop og velvære
- Uniformsetikette
- Blodtryk, Puls, temperatur- og respirations måling
- Hjælp til spisning
- Udskillelse af affaldsstoffer – herunder kateterisering
- Lejring – forebyggelse af tryksår

Hjerte-lungeredning til personer med og uden vejrtrækning i forbindelse med ulykker og sygdomme

Forberedelse til autentisk klinisk undervisning

- Rollen som studerende og den studerendes ansvarsområde
- Tavshedspligt
- Uniformsetikette
- Obligatorisk studieaktivitet i klinikken

Undervisningens tilrettelæggelse

- Dialogbaseret undervisning
- Studenter fremlæggelser med feedback
- Analyse og refleksion af teoretiske begreber og praksisnære patientsituationer
- Færdighedstræning og simulationsundervisning
- Autentisk klinisk undervisning
- Innovations- og problembaseret læring
- Studenterarbejde med studiespørgsmål med mulighed for feedback
- Vejledning og feedback ved undervisere
- 2 fordybelsesuger
  - Om grundlæggende behov
  - Om den immobile patient

Bedømmelser

Faget bedømmes ved semesterets interne individuelle teoretiske skriftlige eksamen

Basislitteratur

Virksomhed som sygeplejerske

Bekendtgørelse af sundhedsloven, *LBK nr 1011 af 17/06/2023*

Findes online: [Sundhedsloven \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk)

Afsnit IV § 52-56, afsnit XIII § 176-192 = 3 sider

Fredskild, T.U. (2021). Velfærdsteknologi', I: T. Risager (Red.), Borgernær sygepleje grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen (s.360-367 & side 372-376 =13 sider). FADL Teksten er indscannet og kan tilgås på It's learning

*Gars, U. (2017). TEKU-modellen – et fælles sprog til at forstå, tænke og tale om teknologien i **arbejdslivet' I:** T.U. Fredskild & D. Dalkjær (Red.), *Velfærdsteknologi i sundhedsvæsn* (2. Udg. s.169-188 = 19 sider) Gad

* Hansen, J. (2017). **Introduktion til velfærdsteknologi'**, I: T.U. Fredskild & D. Dalkjær (Red.), *Velfærdsteknologi i sundhedsvæsn* (2. udg. s.23-32 = 10 sider). Gad

Nielsen, C. K & Skovgaard, A.M. & Stenholt, B. (2007). Model for at lære praktisk sygepleje. *Sygeplejersken* (nr. 17, s. 60-64 = 5 sider)
Teksten ligger indscannet under ressourcer

Vallgarda, S. & Krasnik, A. (2016). *Sundhedsvæsen og sundhedspolitik* (3. udg. S.43-59 = 17sider). Munksgaard

* Veje, PL (2019). Planlægning I: K.M. Maglekær og P.L. Veje, (Red.), *Sygeplejeprocedurer og -teknikker* (3. udg. s.24-30 = 7 sider). Gad

Vilstrup, DL (2023). Sundhedsvæsn som ramme for klinisk sygepleje I: S. Jastrup & D.H Rasmussen *Klinik Grundbog i sygepleje* (3.udg. s. 56-77 =21 sider) Munksgaard.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet (2023). *Sundhedspersoners tavshedspligt*. 1 side. Findes på internettet: [Sundhedspersoners tavshedspligt | Indenrigs- og Sundhedsministeriet \(sum.dk\)](https://sum.dk)

Indenrigs-og Sundhedsministeriet, KL og Danske regioner (2023, 8. december) *Nationale mål for sundhedsvæsenet*. Findes på internettet:

[Nationale mål for sundhedsvæsenet 2023.pdf \(sum.dk\)](#)

Patientologi

* Grimshaw Aagaard, SLS; Berthelsen, CB (2017). '**Patientologi: Studiet af patient og pårørende oplevelse af sygdom og lidelse**'. I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 1 – profession og patient*, 5. udg., København: Gad. Side 58 - 70 = 12 sider

Lassen, T. (2023). *Patienten før og nu*. I: N. Twistholm & D. Boe Danbjørg (red.), *Patient: grundbog i sygepleje* (3. udgave), (s. 50-65 af 472). Findes indscannet

Lomborg et al., (2005). '**Body care experienced by people hospitalized with severe respiratory disease**'. *Journal of Advanced Nursing* nr. 3, side 262-271 = 9 sider. Findes online på: <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2005.03389.x>

Martinsen, B (2013). '**Fysisk afhængighed – når kroppen svigter**', I: Graubæk, AM (Red.), *Patientologi – At være patient*, 2. udg., København: Gad. Side 127-139 = 12 sider.

* Nielsen, B; Hjortsø M, (2017). '**Krop og køns betydning i klinisk sygepleje**', I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 1 – profession og patient*, 5. udg., København: Gad. Side 167-181 = 14 sider.

Omsorg

Delmar, C. (2013). '**Tiltrædelsesforelæsning: Professionel omsorg for patient og pårørende – hvor svært kan det være?**'. *Klinisk sygepleje* nr. 2, side 8-20 = 12 sider. Findes i databasen Idunn: [Databaser - Sygeplejersker - UC SYD Biblioteket at UC SYD - University College South Denmark](#) Log ind på Idunn via linket, skriv titlen i søgefeltet og tryk på luppen for at søge.

Eriksson, K (2006). *Omsorgens idé*, København: Munksgaard. Side 17-20 og 77-81 = 9 sider

Hall, EOC & Harder, I (2018). '**Teoriudvikling i sygeplejen**', I: Frederiksen K, og Glinsvad, B. (red.) *Fag - grundbog i sygepleje*, 2. udg., København: Munksgaard. Side 269-292 = 24 sider.

Kjeldsen, S. (2016). '**Sygeplejens ydmyge superhelt**'. *Sygeplejersken* nr. 11, side 52-55 = 4 sider. Findes på nettet: <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2016-11/sygeplejens-ydmyge-superhelt>

* Nielsen, B. (2017). '**Perspektiver på omsorg og sygepleje**'. I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 1 – profession og patient*, 5. udg., København: Gad. Side 31-40 = 12 sider

Overgaard, A. og Jørgensen, B. (2014). '**Sundhed, omsorg og lidelse**', I: Kamp Nielsen, B (red.) *Sygeplejebogen 3: Teori og metode*, 4. udgave, København: Gad. Side 71-72 og 78-81 = 6 sider. (Findes som indscannet kopi.)

Grundlæggende behov

* Henderson, V (2012). *ICN: Sygeplejens grundlæggende principper*, 7. udg., København: Dansk Sygeplejeråd. 64 sider.

* Nielsen, B (2017). '**Perspektiver på omsorg og sygepleje**', I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 1 – Profession og patient*, 5. udg., København: Gad. Side 27-31 = 5 sider

Norlyk, A & Beck, M. (2021). '**Med Orem i et tværsektorielt patientforløb**', I: Martinsen, B. Dreyer, P. & Norlyk, A. (red.) *Sygeplejens superhelte – sygeplejeteoretikere der styrker klinisk praksis*, Kbh: Munksgaard. Side 167-179 = 13 sider

Hjerte-lungeredning

Christensen Højgaard, P; Barnung, S og Steinmetz, J (2009). 'Mekanisk hjertemassage'. *Ugeskrift for Læger* nr. 35, side 2463-2465 = 3 sider.

Dansk Røde Kors, *Mobil førstehjælp*, App til smartphone

Sygepleje med fokus på grundlæggende kliniske færdigheder (Simulationsundervisning)

* Bergstrøm, G (2017). 'Defækation'. I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 2 - Grundlæggende behov*, 5. udg., København: Gad. Side 124 -141 = 17 sider

* Bergstrøm, G (2017). 'Vandladning'. I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 2 - Grundlæggende behov*, 5. udg., København: Gad. Side 143 - 163 = 20 sider.

Center for kliniske retningslinjer (2016). *Non-invasiv temperaturmåling hos voksne (19+) indlagte patienter*. Nationalt Clearinghouse for sygepleje. 20 sider. Findes på internettet:

<https://cfkr.dk/media/352048/Non-invasiv%20temperatur%C3%A5ling%20hos%20voksne%20indlagte%20patienter.pdf>

* Dahl, L (2017). 'Kredsløb'. I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 2 - Grundlæggende behov*, 5. udg., København: Gad. Side 47 - 63 = 16 sider

Flindt Pedersen, L (2003). 'Den korrekte påklædning'. *Sygeplejersken* nr. 36, side 12. Findes online på: <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2003-36/den-korrekte-paaklaedning>

* Hougaard, L og Birkeland, M (2017). 'Ernæringspleje', I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 2 - Grundlæggende behov*, 5. udg., København: Gad. Side 65 - 87 = 22 sider

* Maglekær, KM og Veje, PL (red.) (2019). *Sygeplejeprocedurer og -teknikker*, 3. udg., København: Gad. Kap. ,1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 22 = 107 sider

* Maglekær, KM (2017). 'Temperaturregulering'. I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 2 - Grundlæggende behov*, 5. udg., København: Gad. Side 207 -224 = 17 sider

* Mahler, PR (2017). 'Respiration'. I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 2 - Grundlæggende behov*, 5. udg., København: Gad. Side 30-45 = 15 sider

* Nøddeskou, LH (2017). 'Personlig hygiejne'. I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 2 - Grundlæggende behov*, 5. udg., København: Gad. Side 252-267 = 15 sider

Tracey, A; Pedersen, U; Bæch, SB (2021). 'Trin-for- trin guide til mundhygiejne'. *Fag & Forskning* nr. 2. Findes på nettet: [Trin-for-trin guide til mundhygiejne](#)

Veje, PL; Chen, M; Jensen, CS og Sørensen, J 2019, 'Bed bath with soap and water or disposable wet wipes: Patients' experiences and preferences', i *Journal of Clinical Nursing* nr. 11-12, 10 sider.

Veje, PL; Chen, M; Jensen, CS; Sørensen, J & Primdahl, J (2019). 'Effectiveness of two bed bath methods in removing microorganisms from hospitalized patients: A prospective randomized crossover study'. *American Journal of Infection Control (AJIC)*, vol. 48 (nr. 6). Findes online på:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0196655319309034?via%3Dihub>

OBS: hvis du sidder hjemme, skal du logge på ITS learning inden du klikker på linket.

Sundhed og sygdom

Madsen, KH & Winther, B (2011). 'Patientologi'. I: Madsen, KH & Winther, B (red.), *Basisbog i sygepleje - krop og velvære*, 2. udg., Kbh.: Munksgaard. Side 56. Indscannet kopi.

Nielsen, BFR (2019). **'Sundhed og sygdom'**. I: Hundborg, S (red.), *Sygepleje - Klinisk lederskab: Bind 2*, Kbh.: FADLs forlag. Side 159-175 = 16 sider

* Støier, L (2017). **'At blive syg – reaktioner og mestring'**. I: Hjortsø, M og Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 1 - Profession og patient*, 5. udg., København: Gads Forlag. Side 115-132 = 17 sider

Sundhedsministeriet (2021). *Danskernes Sundhed - Den Nationale Sundhedsprofil 2021* s. 1-14 = 14 sider. Tilgængelig online: [Danskernes sundhed \(sst.dk\)](https://sst.dk)

* Vedtofte, DI (2017). **'Sundhed, sygdom og ulighed i sundhed'**. I: Hjortsø, M og Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 1 - Profession og patient*, 5. udg., København: Gads Forlag. Side 99-114 = 15 sider

Den immobile patient og innovation

* Holmqvist-Larsen, T & Gregersen, M (2017). **'Fysisk inaktivitet og immobilitet'**, I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 2 – Grundlæggende behov*, 5. udg., København: Gad. Side 167-184= 18 sider.

Kalisch, BJ; Lee, S; Dabney, BW (2013). **'Outcomes of inpatient mobilization: a literature review'**. *Journal of Clinical Nursing* nr. 11-12, side 1486-1501 = 15 sider. Findes på internettet:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/jocn.12315> OBS: hvis du sidder hjemme, skal du logge på ITS learning inden du klikker på linket.

Sommer, C (2019). **'Forebyggelse af sengelejekomplikationer er kompleks sygepleje'**. *Fag & Forskning* nr. 2. Findes på nettet: [Forebyggelse af sengelejekomplikationer er kompleks sygepleje](#)

Sommer, C (2019). **'Kroppen påvirkes fra dag et'**. *Fag & Forskning* nr. 2. Findes på nettet: [Kroppen påvirkes fra dag et](#)

Undervisere: Anja Eskildsen, Dorte Bennike, Pia Lysdal Veje, Heidi Christiansen, Lisbeth Søholm Petersen, Camilla Vestergaard Aarøe og Helle Palmelund Jessen

Filosofi/religion og etik (Kommunikation og sygeplejeetik) 1 ECTS

Mål

Faget sigter mod at den studerende

- har viden om og kan forklare den kommunikative betydning i forhold til dialog og relations skabelse
- kan beskrive situationsbestemt kommunikation herunder vejledning og rådgivning i samspil med patient og borger i professionsfaglig og tværprofessionel praksis
- har viden om sygeplejens værdier, de sygeplejeetiske principper og deres betydning i udøvelse af sygeplejen

Undervisningen har fokus på følgende emner:

- Etik i praksis
- Sygeplejerskens etiske kontekst
- Sygeplejeetiske principper
- Perspektiver på kommunikation
- Verbal/non verbal kommunikation
- Aktiv lytning
- Den professionelle samtale

Undervisningens tilrettelæggelse

- Dialogbaseret undervisning med refleksion
- Øvelser, små rollespil og en mindre skriftlig opgave

Bedømmelser

Faget bedømmes ved semesterets interne individuelle teoretiske skriftlige eksamen

Basislitteratur

---

* Fjordside, S (2017). **'Etik og etiske overvejelser i sygepleje'**, I: Hjortsø, M og Charlotte, M, *Sygeplejebogen 1 – profession og patient*, 5. udg., København: Gad. Side 40-56 = 16 sider

* Hjortsø, M og Charlotte, M (2017). **'Kommunikation og den professionelle samtale'**, I: Hjortsø, M og Charlotte, M, *Sygeplejebogen 1 – profession og patient*, 5. udg., København: Gad. Side 201 + 203-217 = 15 sider

Jørgensen, K (2021). **'Aktiv lytning, spørgsmål og gensvar'**, I: Jørgensen, K. (red.), *Kommunikation for sundhedsprofessionelle*, 5. udg., København: Gads Forlag. Side 109-118 = 10 sider. Findes som indscannet kopi.

Langkjær, L (2010). **'Etik i praksis'**. *Sygeplejersken* nr. 10, 2010, side 58-61 = 4 sider. Findes på nettet: <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2010-10/etik-i-praksis#>

Sygeplejeetisk Råd (2014). *De sygeplejeetiske retningslinjer*. 2. udg., København: Dansk Sygeplejeråd. 4 sider. Findes på nettet: [Sygeplejeetiske retningslinjer | dsr.dk](https://dsr.dk/sygeplejeetiske-retningslinjer)

Sygeplejeetisk Råd (2017). *Etisk refleksion i sygepleje*. København: Dansk Sygeplejeråd. Side 2-12=11 sider. Findes på nettet: [etisk refleksion i sygepleje 2017.pdf \(dsr.dk\)](#)

Vedtofte, D.I. (2020). Centrale pædagogiske begreber. I: Vedtofte, D.I., *Pædagogik – for sundhedsprofessionelle*. 3.udg. Kbh.: Gads Forlag. Side 87-99. Findes som indscannet kopi.

Underviser: Helle Palmelund Jessen

Ergonomi 1 ECTS

Mål

Faget sigter mod, at den studerende:

- kan anvende de grundlæggende principper ved forflytninger, herunder brug af udvalgte hjælpemidler.
- har kendskab til arbejdsmiljølovens område, specielt vedrørende ergonomi, og hvilke instanser de kan støtte sig til i forbindelse med ergonomiske problemstillinger
- opnår grundlag for at inddrage ergonomi, som en del af grundlaget for sygeplejefaglige interventioner, og fremadrettet i den kliniske undervisning, mhp. at udvikle færdigheder i forflytninger i forhold til den konkrete patient, i samarbejde med den kliniske vejleder

Undervisningen har fokus på følgende emner:

- Teori om bevægeapparatet - naturligt bevægelsesmønster
- Grundlæggende principper.
- Arbejdsstillinger i forskellige situationer.
- Forflytninger og hjælpemidler.
- Arbejdsmiljølovgivning

Undervisningens tilrettelæggelse

- Vekslen mellem oplæg, dialog og øvelser

Bedømmelse

Faget bedømmes ved semesterets interne individuelle teoretiske skriftlige eksamen

Basislitteratur

---

* Mogensen, M & Böcher, M (2021). *Ergonomi: Forflytnings- og arbejdsteknik*, 3. udg. Kbh.: Munksgaard, København. Side 33-58, side 103-108. side 147-165 og side 167-209, I alt 90 sider

---

Underviser: Anja Eskildsen og Helle Palmelund Jessen

Farmakologi 1 ECTS

Mål

Faget sigter mod, at den studerende:

- har viden om den grundlæggende almene farmakologi
- kan anvende denne viden, og reflektere over klinisk farmakologi og medicin håndtering (F3)

Undervisningen har fokus på følgende emner:

- udvikling af nye lægemidler
- naturlægemidler
- dispenseringsformer og administrationsmåder
- farmakokinetik og farmakodynamik

Undervisningens tilrettelæggelse

- Oplæg og dialogbaseret undervisning med udgangspunkt i basislitteratur

Bedømmelse

Faget bedømmes ved semesterets interne individuelle teoretiske skriftlige eksamen.

Basislitteratur

Medicin.dk (Online på <http://pro.medicin.dk/>)

* Olsen, I & Hallin, SP (2019). *Farmakologi - Hånden på hjertet*, 3. udg. København: Munksgaard.
Side 29-83 + 111-153 + 651-657 = 99 sider

Underviser: Hanne Rasmussen

Videnskabsteori og forskningsmetodologi 3 ECTS

Mål

Faget sigter mod at den studerende:

- har viden om og kan reflektere over vidensformer til systematisk at observere, planlægge, udføre og vurdere sygeplejeinterventioner i samspil med patient og borger (V2)
- har viden om videnskabsteori, forskningsmetode og modeller for evaluering, kvalitetssikring og – udvikling samt relatere denne viden til forsknings- og udviklingsarbejde i professionspraksis (V17)
- kan søge og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsviden relateret til at vurdere patienter/borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge (del af F11)

Undervisningen har fokus på følgende emner:

- Hvad er forskning?
- Sygepleje og forskning, herunder evidensbaseret sygepleje
- Argumentationsteori
- **Aristoteles' Vidensformer**
- Overordnede forskelle mellem kvalitative og kvantitative metoder
- Paradigmebegrebet
- Identifikation af forskningsartikler, forskningsprocessen, herunder IMRaD
- Ontologi og epistemologi
- Kvalitative metoder ift. interviews: det individuelle interview, inklusions-og eksklusionskriterier samt transskribering
- Kvalitetsvurdering af kvalitativ forskningsartikel
- Induktion og deduktion
- Etik i forskning

Undervisningens tilrettelæggelse

- Oplæg og dialogbaseret undervisning med udgangspunkt i basislitteratur

Bedømmelse

Faget bedømmes ved semesterets interne individuelle teoretiske skriftlige eksamen.

Basislitteratur

Benwell, CF & Bruhn, H (2011). 'Argumentation som klinisk metode'. I: Holen, M; Voigt, JR og Lene, S (red.), *Kliniske metoder i sygeplejepsiksis: perspektiver og positioner*. København: Munksgaard Danmark. Side 129-144 = 16 sider.

Sørensen, M. T., Villadsen, D. B., & Gildberg, F. A. (2023). Smertevurdering hos demensramte – detektivarbejde uden lup: Et studie af, hvordan sundhedsprofessionelle identificerer og vurderer smerter hos borgere med moderat til svær Alzheimers sygdom. *Klinisk sygepleje*, 37(3), 133–149. <https://doi.org/10.18261/ks.37.3.2> Findes online i idunn. Log på vha. linket, skriv titlen i søgefeltet og klik på luppen for at søge.

* Hegelund, S (2009). *Akademisk argumentation*. Frederiksberg: Samfundslitteratur. Side 5-48 = 43 sider

OUH Odense Universitetshospital (uå). *CASP tjekliste*. Findes på nettet: [Kritisk læsning af kvalitative studier \(ouh.dk\)](#)

* Nielsen, DA; Hjørnholm, TQ & Jørgensen, PS (2019). *Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne*. Frederiksberg: Samfundslitteratur. Side 109-113, 121-133, 173-203 = 46 sider

Pedersen, C, (2006). **'Vidensformer'**. I: Hørdam, B & Pedersen, C (red.), *Vidensformer, pædagogik, sundhed*. København Gads Forlag, side 41-58 = 18 sider.

Sørensen, D (2019). **'Sygepleje og forskning'**. I: Hundborg, S (red.), *Sygepleje og Klinisk lederskab: Bind 2*. Kbh.: FADL. Side 278-302 = 24 sider.

Sørensen, LV (2020). **'Opbygning og læsning af forskningsartikler'**. I: Rasmussen, JL & Pedersen, MK (red), *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi*. 2 udg. København: Gad. Side 247-266

*Thisted, J (2018). *Forskningsmetode i praksis: projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetodik*. 2. udgave. Kbh.: Munksgaard. Side 13-38 = 25 sider.

Underviser: Helle Feddersen og Pia Lysdal Veje

Folkesundhed epidemiologi og miljø 1 ECTS

Mål

Faget sigter mod at den studerende:

- har forståelse for begrebet folkesundhed og dets relation til sundhedsprofessionel virksomhed (V3)
- har viden om epidemiologiske forskningsmetoder og undersøgelsesdesigns (V17)
- har viden hvad evidensbaseret praksis er, og det grundlag det bygger på (V17)
- kan forstå sammenhængen mellem kliniske retningslinjer og den forskning der ligger bag udarbejdelsen af sådanne (K12)
- kan læse og forstå sundhedsvidenskabelige artikler af kvantitativt design (V17, F11)

Undervisningen har fokus på følgende emner:

- Begrebet folkesundhed
- Hvad er epidemiologi og hvad er sammenhængen mellem epidemiologi og folkesundhed
- Sammenhængen mellem epidemiologisk forskning og evidensbaseret praksis
- Kvantitativ forskning
- Centrale begreber og fagudtryk

Undervisningens tilrettelæggelse

- Oplæg og dialogbaseret undervisning med udgangspunkt i basislitteratur

Bedømmelse

Faget bedømmes ved semesterets interne individuelle teoretiske skriftlige eksamen.

Basislitteratur

Anderson, I (2008). *Epidemiologi for sundhedspersonale: en introduktion*. København: Gads Forlag. Side 53 – 55 = 2 sider.

* Vilstrup, DL og Bennich, BB (2014). *Basal epidemiologi og statistik*. København: Munksgaard. Kap 1-3 = 76 sider.

Underviser: Pia Lysdal Veje

Anatomi – Fysiologi – Genetik 6 ECTS

Mål

Faget sigter mod at den studerende:

- har viden om legemets normale opbygning, udvikling og funktion i et livsforløb fra foster til død
- har viden om celler, væv, organer og organsystemers placering samt mikro- og makroskopiske anatomi (v1)
- Har viden om legemets fysiologiske systemer, normale fysiologiske processer og kontrolsystemer, og systemernes fysiologiske samspil (v1)
- Har viden om legemets reaktion og kompensationsmuligheder ved normale påvirkninger (v 1)
- kan anvende viden om ovenstående emner på udvalgte patientsituationer, fx til at kunne aflæse patientens kliniske tegn

Undervisningen har fokus på følgende emner:

- Celle og væv
- Kredsløb
- Respiration
- Fordøjelse
- Nyrer og urinveje
- Nervesystem
- Bevægeapparat

Undervisningens tilrettelæggelse

- Oplæg hvor underviser gennemgår stoffet
- Dialogbaseret undervisning
- Gruppearbejde
- Individuelle opgaver
- Der anvendes forskellige medier i undervisningen og i forberedelsen.

Bedømmelse

Faget bedømmes ved semesterets interne individuelle teoretiske skriftlige eksamen.

Basislitteratur

---

* Nielsen, OF & Juel Bojsen-Møller, M (2019). *Anatomi og fysiologi - Hånden på hjertet*. 2. udg. København: Munksgaard. ISBN: 978-87-628-1843-9. 282 sider. Både papirudgaven og e-udgaven kan bruges

---

Underviser: Camilla Vestergaard Aarøe, Dorte Bennike og Helle Palmelund Jessen

Biokemi og biofysik 2 ECTS

Mål

Faget sigter mod, at den studerende:

- har viden om organismens kemiske sammensætning og de kemiske processer og reaktioner, der foregår i denne
- kan reflektere og anvende denne viden som baggrundsviden/paratviden til forståelse af fag som ernæring, sygdomslære, farmakologi og sygepleje

Undervisningen har fokus på følgende emner:

- Organisk kemi
- Stofskiftet (næringsstofferne kemi fra indtagelsen, fordøjelsen, omsætningen og til udskillelsen)
- Organernes biokemi

Undervisningens tilrettelæggelse

- Dialogbaseret undervisning
- Arbejde med studiespørgsmål med mulighed for vejledning og feedback

Bedømmelse

Faget bedømmes ved semesterets interne individuelle teoretiske skriftlige eksamen.

Basislitteratur

---

* Juel Bojsen-Møller, M & Nielsen, O (2016). *Biokemi og genetik*. 6. udg. København: Nyt Nordisk Forlag.
= 191 sider

Underviser: Hanne Rasmussen

Mikrobiologi herunder bakteriologi, virologi og parasitologi samt infektionshygiejne

4 ECTS

Mål

Faget sigter mod, at den studerende:

- har viden om mikroorganismer og de humane forsvarsmekanismer mod infektioner (V1)
- har viden om og færdigheder til at kunne reflektere, identificere og redegøre for udvalgte infektionspatologiske problemer i et patient- og sygehuserspektiv (F1, V2)
- kan inddrage og anvende praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden om infektionspatologiske og infektionshygiejniske forhold (F11, K12)

Undervisningen har fokus på følgende emner:

- Mikrobiologi/hygiejne historisk og aktuelt
- infektionshygiejniske principper i såvel primær som sekundær sektor
- Mikroorganismers morfologi, formering, ernæring og stofskifte
- Påvisning af mikroorganismer
- Sterilisering og aseptik
- Antiseptik og desinfektion
- Infektionsbegrebet
- Sundhedssektor erhvervede infektion
- Smittemåde og smitteveje
- Håndhygiejne
- Isolationsregimer
- Naturlig og erhvervet immunitet
- Hypersensibilitet
- Vaccination, seroprofylakse og seroterapi

Undervisningens tilrettelæggelse

- Dialogbaseret undervisning
- Interaktive undervisningsprogrammer
- Øvelse i håndhygiejne
- Evt. studiebesøg
- Gruppearbejde
- Studenter fremlæggelser
- Vejledning og feedback i forbindelse med gruppearbejde og fremlæggelser

Bedømmelse

Faget bedømmes ved semesterets interne individuelle teoretiske skriftlige eksamen.

Basislitteratur

---

* Holt, J. og Rodkjær, L.Ø. (2017). 'Infektionshygiejne'. I: Hjortsø, M & Malling, C (red.), *Sygeplejebogen 2 - Grundlæggende behov*. 5. udg. København: Gad. Side 270-289 19 sider

* Hansen & Østergaard (2019). *Mikrobiologi – Hånden på hjertet*, 3. udg. København: Munksgaard, side 17 -276 = 259 sider

Stahmeyer et al. (2017). 'Hand hygiene in intensive care units: a matter of time?'. *Journal of Hospital Infection* nr. 4, side 338-343 = 5 sider.

Statens Serum Institut (2021), *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om håndhygiejne*. Findes på internettet: <https://hygiejne.ssi.dk/NIRhaandhygiejne> = 63 sider

---

Undervisere: Hanne Rasmussen og Pia Lysdal Veje

Aktiviteter, der udgør forudsætningskrav på 1. semester

Patientfortælling

Opgavetype og arbejdsform

Individuel, skriftlig beskrivende og reflekterende kombinationsopgave mellem klinisk og teoretisk undervisning. Udarbejdes i forbindelse med klinisk undervisning på 1. semester.

Mål for læringsudbytter

Denne opgave retter sig mod følgende mål for læringsudbytter

Viden

3) har viden om og kan reflektere over viden om individuelle forholds indflydelse på menneskers oplevelser og reaktioner ved sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge

10) har viden om hvad det vil sige at være patient

13) har viden om og kan forklare den kommunikative betydning i forhold til dialog og relationsskabelse

Færdigheder

11) kan søge og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsviden relateret til at vurdere patienter/borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge og kan anvende forskellige studiemetoder i tilrettelæggelse af egen læring samt herunder indgå i forpligtende samarbejde med andre

Kompetencer

14) forstå og identificere egne læreprocesser og udviklingsbehov

Mål

At den studerende:

- kan beskrive og reflektere over egne erfaringer med kommunikationen med en udvalgt patient
- kan beskrive en patients oplevelse af sin situation
- kan anvende relevant praksis- udviklings- og forskningsviden i relation til den udvalgte patient
- opnår erfaringer med udarbejdelse af skriftlige opgaver, jvf. Krav til indhold og de redaktionelle retningslinjer
- er bevidst om hvad han/hun har lært – både fagligt og læringsmæssigt. Hvordan er det lært, hvordan kan det lærte kan anvendes i praksis samt hvad der skal gøres for at lære mere
- er opmærksom på egne læringsmetoder og kan justere sin måde at være studerende på, så bedst muligt udbytte opnås.

Krav til indhold

- Kort indledning med beskrivelse af opgavens type, formål og fokus
- Beskrivelse af patienten og dennes situation
- Beskrivelse af kontekst for samtalen med patienten (rammerne og sammenhæng samtalen indgår i)
- Beskrivelse af patientens oplevelse af, det at være syg og patient
- Faglig refleksion over kommunikationen med patienten med inddragelse af praksis viden og teoretisk viden. Herunder angivelse af referencer
- Faglig refleksion over en udvalgt del af fortællingen med inddragelse af såvel praksis viden og teoretisk viden fra semestrets fagområder f.eks. anatomi og fysiologi, mikrobiologi og sygepleje. Herunder angivelse af referencer.
- Beskrivelse af personlige overvejelser i forhold til relationen til patienten
- Afslutning med beskrivelse af hvad den studerende har lært af at arbejde med patientfortællingen og hvordan den teoretiske viden er anvendt i klinikken.
- Referenceliste jf. APA- standarden.
-

Produkt

- maks. 14.500 tegn med mellemrum
- opgaven udarbejdes efter "Redaktionelle retningslinjer for opgaveskrivning". Findes under rummet "min uddannelse" i **it's learning**
- patientens navn og andre identificerbare forhold skal anonymiseres i opgaven
- **afleveres i it's learning** – se deadline i "Oversigt over obligatoriske forhold på 1. semester"

Vejledning

Der gives kollektiv vejledning til opgaveskrivningen forud for den kliniske undervisning.

Klinisk vejleder er behjælpelig med at udvælge egnet patient og sikre samtykke.

Feedback og bedømmelse

Aktiviteten godkendes **ved rettidig aflevering i it's learning samt deltagelse i** selvrefleksion og feedback.

Der gives kort mundtlig feedback i forhold til de faglige refleksioner samt redaktionelle retningslinjer for opgaveskrivning og herunder anvendelse af referencer og udformning af referencelisten. Der lægges vægt på at feedbacken er formativ.

Tid og sted for feedback aftales med vejleder på opgaven.

Praktiske og teoretiske fremlæggelser af grundlæggende sygepleje

Opgavetype og arbejdsform

Praktisk og teoretisk gruppeopgave med fremlæggelse

Mål for læringsudbytter

Denne aktivitet retter sig mod følgende mål for læringsudbytter for faget sygepleje

- Kan beskrive hvad det vil sige at være patient – med særligt fokus på afhængighed i forbindelse med kropspleje – og kan reflektere over hvilken betydning, det har for sygeplejerskens rolle.
- Kan beskrive professionens anvendelse af teknologi i plejen.
- Kan anvende klinisk beslutningstagning ud fra inddragelse af forskellige former for viden i forhold til grundlæggende sygepleje til udvalgte patientsituationer, herunder anvendelse af model for praktisk færdighedsudøvelse, til systematisk at observere, justere, udføre, vurdere, evaluere og justere sygepleje på individniveau.
- Kan beskrive situationsbestemt kommunikation, vejledning, rådgivning i samspil med patient og borger.
- Kan søge og anvende praksis- udviklings- og forskningsviden i relation til en konkret patientsituation

Mål

At den studerende:

- Kan udføre grundlæggende sygepleje i en udvalgt patientsituation
- Kan inddrage model for praktisk færdighedsudøvelse og model for kliniske beslutningstagning
- Kan reflektere fagligt med inddragelse af praksis-, udviklings- og forskningsviden

Krav til indhold

På baggrund af en case med tilhørende beskrivelse af konkret grundlæggende sygeplejeprocedure udføres sygeplejehandlinger med efterfølgende faglig refleksion, herunder inddragelse af "model for praktiske færdighedsudøvelse". **Konkret og uddybende opgavebeskrivelse findes på it's learning** senest en måned før den obligatoriske studieaktivitet.

Produkt

Fremlæggelse i grupper for underviser, hvor der fremvises praktisk udførelse af grundlæggende sygepleje (10 min) med efterfølgende refleksion (10 min). Fremlæggelsen demonstrerer opfyldelse af mål samt krav til indhold

Vejledning

Den konkrete opgavebeskrivelse bliver gjort tilgængelig ca. 1 måned før, hvorfor der er mulighed for øvelser, planlægning af udførelsen af den grundlæggende sygepleje og sparring med underviser.

Feedback og bedømmelse

Aktiviteten godkendes ved fuld deltagelse i fremlæggelsen. Der gives mundtlig formativ feedback.

Fokus er her opfyldelse af krav til indhold og den studerendes evne til at reflektere de praktiske sygeplejehandlinger med relevant teori.

Ved ikke fuld deltagelse, foretages en individuel vurdering med henblik på at lave et afhjælpningsforsøg, som også inkluderer en mundtlig fremlæggelse.

Den kliniske del

Sygepleje 1 ECTS

Mål

At den studerende:

- har viden om og kan reflektere over viden om individuelle forholds indflydelse på menneskets oplevelser og sygdomssammenhænge og betydning
- har viden om sygeplejerskens virksomhedsområde relateret til det kliniske undervisningssted
- observerer udvalgte sygeplejefaglige interventioner i stabile- pleje og behandlingsforløb

Klinisk undervisning har fokus på følgende emner:

- Introduktion til det kliniske undervisningssted
- Observation af grundlæggende sygepleje herunder anvendelse af teknologi og tværprofessionelt samarbejde
- Mødet med patient/borger og samspil, kommunikation og relationsskabelse mellem patient/borger og sygeplejerske

Aktivitet, der udgør forudsætningskrav i den kliniske del:

Patientfortælling jf. beskrivelsen tidligere.

Patienten udvælges i samarbejde med den kliniske vejleder, som har ansvar for at de juridiske retningslinjer i forhold til samtykke, tavshedspligt og anonymitet overholdes.

Krav til indhold

Se beskrivelsen af Patientfortælling tidligere i semesterbeskrivelsen.

Obligatoriske forhold i den kliniske del

Der er mødepligt 24 timer fordelt over flere dage. Ved sygdom kontakter den studerende klinikstedet og det aftales om fraværet kan indhentes senere i samme uge. Den studerende skal ligeledes kontakte den semesteransvarlige vedr. fraværet, da der skal laves individuel aftale om afhjælpningsforsøg.

Individuel skriftlig teoretisk eksamen på 1. semester

Antal ECTS der prøves

29 ECTS i teori og 1 ECTS i klinik

Fag der indgår i prøven

Sygepleje

Ergonomi

Farmakologi

Forskningsmetodologi/videnskabsteori

Folkesundhed-epidemiologi og miljø

Anatomi/fysiologi/genetik

Biokemi og biofysik

Mikrobiologi

Filosofi/religion og etik

Opgavetype:

Individuel teoretisk skriftlig eksamen

Forudsætninger for at kunne gå til eksamen

Alle aktiviteter, der udgør forudsætningskrav, skal være gennemført **og dokumenteret i it's learning.**

Mål for eksamen

At den studerende med udgangspunkt i en case demonstrerer læringsudbyttet der retter sig mod **semestrets tema "Observation og vurdering af patient og borgers sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge" og fagenes emner jf. fagbeskrivelserne.**

- kan beskrive menneskets anatomi, fysiologi, genetik, biokemi og patofysiologi, herunder mikrobiologi og kan inddrage denne viden i relation til en konkret patient (situation) (V1, V3)
- kan forklare og anvende generelle og specielle infektionshygiejniske forholdsregler med henblik på, at forebygge smitte og afbryde smitteveje i relation til en konkret patientsituation (V1, V2, V3, F1, F2)
- kan beskrive sygeplejerskens kernekompetencer, hvad der kendetegner sygeplejen som profession, hvad det vil sige at være professionel og kan beskrive elementer af sundhedsvæsenets opbygning (v 6 + v7).
- kan beskrive hvad det vil sige at være patient med særlig fokus på oplevelsen af afhængighed i forbindelse med kropspleje (V10)
- kan beskrive og reflektere over menneskers oplevelser og reaktioner ved sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge (V 3)
- kan beskrive professionens anvendelse af teknologi i plejen (V9)
- kan beskrive elementer af innovation til forandring af praksis (V12)

- kan beskrive og forklare behovsteorier og reflektere over hvordan denne viden kan anvendes i forhold til en konkret patientsituation (V2, V3, V 7,)
- kan beskrive og forklare den grundlæggende sygepleje i forhold til immobilisering – herunder principper ved forflytninger og egne arbejdsstillinger (V1, V2, V3, V6, V7, V9, F1)
- kan anvende klinisk beslutningstagning ud fra inddragelse af forskellige former for viden i forhold til grundlæggende sygepleje til udvalgte patientsituationer, herunder anvendelse af model for praktisk færdigudøvelsen, til systematisk at observere, udføre, vurdere, evaluere og justere sygepleje på individniveau (F1, F2, V2, K12)
- kan beskrive sygeplejeetiske værdier og principper og hvordan denne viden kan anvendes i forhold til en konkret patientsituation (V 7)
- kan beskrive elementer af kommunikationens betydning i relationen til patienten (V 13 + F 5 + F7)
- kan beskrive almen farmakologi herunder dispenseringsformer og administrationsmåder samt farmakokinetik og farmakodynamik (F3)
- kan beskrive, hvorledes kvaliteten af en kvalitativ forskningsartikel vurderes (V17)

Form og omfang

Eksamen foregår i Wiseflow som Flowlock, hvor der ikke er internetadgang.

Eksamen består af et opgavesæt som max kan give 100 point.

Eksamen tager udgangspunkt i en case hvortil der stilles spørgsmål indenfor alle semestrets fag.

- Sygeplejefaget hvor elementer af kommunikation og etik, ergonomi, farmakologi, forskningsmetodologi og videnskabsteori samt folkesundhed-epidemiologi og miljø indgår.
- Anatomi/fysiologi/genetik, mikrobiologi/infektionshygiejne og biokemi/biofysik.

Den studerende er ansvarlig for at medbringe fungerende computer og strømforsyning.

Den studerende er ligeledes ansvarlig for, at nødvendige programmer er installeret forud for eksamen.

Hjælp hertil skemalægges.

Eksamensforløb

Eksamen er en 4 timers skriftlig opgave, som afvikles med fysisk tilstedeværelse på campus i slutningen af 1. semester.

Alene følgende hjælpemidler er tilladt at medbringe til eksamen:

- Skriftlige noter i papirform. Noterne må ikke indeholde undervisernes undervisningsmaterialer i form af power-points.

Bedømmelsesgrundlag

Bedømmelse foretages af faglærerne ud fra semestrets mål for eksamen og bedømmes ud fra 7 trinskalaen.

Eksamen skal bestås med min. 50 %

Stave- og formuleringsevne indgår i bedømmelsen

Ved aflevering af besvarelsen foretages en plagieringskontrol. Hvis denne viser et resultat på 20% plagiat eller derover, vil sagen blive undersøgt nærmere. Plagiat indebærer, at den studerende uretmæssigt udgiver andres arbejde for sit eget eller at den studerende anvender eget tidligere bedømte materiale uden henvisning. Uddannelsesinstitutionen kan i tilfælde af plagiat, undlade at bedømme en opgave hvorved den studerende mister et prøveforsøg (Eksamensbekendtgørelsen). Ved gentagne tilfælde kan den studerende bortvises.

Generelle regler

Indstilling

Indstilling til prøve sker automatisk, og følger i øvrigt bestemmelserne i studieordningen.

Sygdom

Ved sygdom kræves lægedokumentation for ikke at miste et prøveforsøg.

Nyt eksamenstidspunkt aftales ved raskmelding individuelt efter bestemmelser i Eksamensbekendtgørelsen samt Studieordningen.

Omprøve

Ved ikke bestået eksamen, eller ved mistet prøveforsøg tilrettelægger uddannelsesinstitutionen tidspunkt for 1. omprøve (Eksamensbekendtgørelsen). Indstilling til omprøven sker automatisk.

Ved mistet prøveforsøg er der brugt ét prøveforsøg

Evt. 3. prøveforsøg afvikles ved næste ordinære eksamenstermin.

Regler for klage

Jf. Eksamensbekendtgørelsens kapitel 11, skal klage foreligge skriftligt senest 2 uger efter at eksamensresultatet er meddelt.

Referencer

Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje, BEK, nr. 978 af 23/06/2022. (Uddannelsesbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, LBK, nr. 1343 af 10/12/2019

Bekendtgørelse om eksamener og prøver i professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser, BEK, nr. 863 af 14/06/2022. (Eksamensbekendtgørelsen)

Studieordning for Professionsbachelor i Sygepleje ved UC SYD af 19. august 2016/opdateret juni 2022.